

ABBANA!

Il-“Bejattitudni,” kif inhuma fl-Evangēlju ta’ San Matthew (V, 3-12), m’humieq sewwa-sew kif inhuma fl-Evangēlju ta’ San Luqa (VI, 20-26). F’ta’ San Matthew donnhom miżjudin; u dik iż-żieda aktarx mehuda minn xi kliem li qal Ġesù u baqa’ ma nkitibx fl-Evangēlju. Ta’ San Matthew tajbin, imma wiehed donnu jmil biex jaħseb li Ġesù qalhom kif inhuma f’ta’ San Luqa, għax fihom jidher il-karattru tiegħu ta’ dari — jiġifieri qegħdin erbgħa kontra erba’: erba’ barkiet u erba’ saħtiet, bil-maqlub ta’ xulxin, kif Ġesù tassew kien iħobb jitkellem, biex *jimpressjona* tajjeb lis-semmiegħa; (*imberkîn l-imsejknîn*; *imberkîn il-ġugħanîn*; *imberkîn il-bekjîn*; *imberkîn l-immaqdrîn*). U mbagħad: *ħażîn għal għanijîn*; *ħażîn għax-xebgħanîn*; *ħażîn għal medħekîn*; *ħażîn għall-imfahħrîn*). Hemm min jgħid li Ġesù qalhom darbtejn, darba kif inhuma f’San Matthew u darba kif inhuma f’San Luqa. Jista’ jkun; u forsi jista’ jkun li xi kopista halla barra s-saħtiet tal-ghonja, għax kienu laħqu saru Nsara xi għonja wkoll, u kienu qegħdin jagħmlu l-ħajr lix-Xirka Nisranija bil-miel, jew ġid tagħhom, biex dawn ma jiehdux għalihom u jerġgħu jitolqu. Biex wiehed kopista jbigġel naqra l-kitba, ma hix haġa kbira wisq.

Hekk ukoll it-Talba li Ġesù għallem lill-Appostli; ma hix xorta waħda f’San Matthew u San Luqa. F’San Luqa qegħda aqsar milli hi f’San

Matthew, imma fiha biċċa nieqsa. Il-biċċa n-nieqsa hi: “Tkun Riedietek” (*genetheto to thelema soy*, “fiat voluntas tua”), li ma jistax ikun li Ġesù ma qalhiex. Donnu jagħtik li taħseb li dat-tnaqqis hu xogħol ta’ kopista wkoll. Hekk it-Talba, kif għamilha Ġesù kienet tlieta u tlieta; tlieta ’l Alla, u tlieta lil bnedmin. L-ewwel is-sejħa: “Abbâna!” Imbagħad it-tlieta tiegħu: *Jitqaddes ismek; tiġi Melkutek; tkun riedietek*. U wara t-tlieta tal-bnedmin: *Aghġina ghixietna; aħfrilna ħtijieta; ħarisna (jew eħlisna) minn għeduwietna*. Amen.

X’sempliċità, u x’saħħa, x’temma u xi ġmiel! Kwadru tal-mużajk tal-kliem. Il-bniedem ma’ jistâx jagħti ’l Alla aktar minn dawq it-tliet kelmiet tal-ewwel; u Alla ma jistâx jagħti lil bnedmin aktar mit-tliet kelmiet tal-aħħar.

Ġesù darba qal lill-Appostli: “Imberkin widnejkom li jisimgħu!” Ah-na tassew li ma smajniehx jitkellem lil Ġesù, imma bis-saħħa tal-Evangēlji, u bis-saħħa tal-Ewwel Insara li refgħulna TLIETA Evangēlji Sinotki (mhux bħal ma għamlu l-Misilmin, li ħarqu l-verzjonijiet kollha tal-Qorân u hallew waħda), bi ftit sabar u xogħol, nistgħu ħafna drabi nagħharfu sewwa x’qal Ġesù qisna smajniehx xorta waħda.

Il-ghafja għalihom! Kienu nies ta’ għaqal u ħsieb, l-Ewwel Insara!

ELSIE

Plerosate mou ten kharan ina to avto fronete, ten avten agapen ekhontes, synpsikhoi, to en fronountes. Imlew il-ferħ tiegħi, billi tkunu ta’ fehma waħda, ikollkom imħabba waħda, nifs wiehed, u ħsieb wiehed. (San Paul lil Filippin, II, 2).